

6. Дердюк Б.М. Особливості провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідування вбивств/Б.М.Дердюк.–Прикарпатський юридичний вісник.–Вип.№2(5).–2014 р.–с. 201-212

7. Бояров В.І. Деякі особливості розслідування вбивств на замовлення/В.І.Бояров, Л.Є.Калюжная.–[Електронний ресурс].–Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua.

Суріна Неллі Олегівна

слухач магістратури
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Христов Олександр Леонідович
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

СПОСІБ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ КРАДІЖОК ВАНТАЖІВ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Крадіжки вантажів на залізничному транспорті мають окремі особливості, обумовлені специфікою переміщення вантажів на віддаленій від відправника відстані, слабкою охороною від проникнення до них сторонніх осіб, неможливістю повної мірою охороняти вантажі в місцях стоянок та під час руху, зосередженістю на об'єктах залізничного транспорту значних матеріальних цінностей і т. ін.

Слід зазначити, що спосіб вчинення крадіжок вантажів є одним із головних елементів криміналістичної характеристики, оскільки об'єднує одним задумом систему дій, щодо приготування, вчинення і приховання злочину [1, с. 385].

Саме через спосіб в першу чергу відображаються дії злочинця відносно навколишнього середовища. До того ж, спосіб скоєння злочину породжує тільки йому подібні зміни в навколишній обстановці [2, с. 23].

Встановлення способу вчинення крадіжок вантажів на залізничному транспорті є основою для висунення оперативно-розшукових та слідчих версій і розробки окремих тактичних прийомів, які застосовують підрозділи по боротьбі з даними видами злочинів. Це дозволяє

сконцентрувати необхідні сили і засоби в місцях імовірного вчинення крадіжок вантажів, забезпечити ефективне оперативне обслуговування найбільш криміногенних транспортних об'єктів, в тому числі і рухомого складу [3, с. 54].

Визначення вірного способу вчинення крадіжки дозволяє швидко звузити коло підозрюваних осіб, визначити час і місце вчинення злочину, приблизну кількість злочинців, їх професію (принаймні, належність до залізничного транспорту), підготовленість, знання місцевих умов та інші обставини [4, с. 194].

Загалом у криміналістиці способи крадіжок підрозділяються на три групи:

- 1) вчинені шляхом таємного проникнення в приміщення, що супроводжуються зломом;
- 2) вчинені шляхом таємного проникнення в приміщення, що не супроводжуються зломом;
- 3) вчинені за допомогою відкритого проникнення в приміщення [3, с. 58].

Що стосується саме способів крадіжок вантажу на об'єктах залізничного транспорту, то найбільш розповсюдженими та загальними є:

- крадіжки вантажів за умов вільного доступу до них (до числа таких вантажів можуть належати: будівельні матеріали, верстати, обладнання, автотранспортна та сільськогосподарська техніка, промислові машини, станки та інші предмети, які з тих чи інших міркувань робітників залізничної станції неможливо (чи недоцільно) розміщати в закритих сховищах, і тому вони розміщуються на відкритих завантажувальних майданчиках, а під час перевезення – на відкритих залізничних платформах);

- крадіжки через двері вагону (контейнера) шляхом пошкодження пломб та замикаючих пристроїв;

- крадіжки вантажів із вагона, контейнера, тари шляхом їх пошкодження;

- крадіжки через люки вагонів (через верхні люки критих вагонів часто викрадаються овочі та фрукти, особливо в період масового їхнього перевезення);

- крадіжки вантажів шляхом відтиснення дверей;

- крадіжки шляхом просвердлювання вагона;

- крадіжки за участю машиністів тепловозів;

- крадіжки із контейнерів без порушення цілості пломб та обшивки;

- крадіжки з використанням вагового господарства;

- крадіжки вантажів шляхом вивезення вагонів зі станції;

- крадіжки з використанням підроблених документів;

- крадіжки вантажів шляхом створення залишків вантажу. До різновидів крадіжок залишків вантажу також належить:

- а) часткове приховання від обліку залишків вантажу, які виявляються при розвантаженні;
- б) повне приховання від обліку залишків (без документів) вантажів, виявлених при розвантаженні вагона, контейнера;
- в) крадіжки вантажів шляхом роз'єднання вантажу та перевізних документів;
- г) крадіжки вантажів шляхом перескладання документів;
- д) крадіжки наливних вантажів [4, с. 45].

Розглянуті способи вчинення крадіжок вантажів на залізничному транспорті не є вичерпними.

Отже, на сьогоднішній день способи вчинення крадіжок на залізничному транспорті удосконалюються та набувають системного і загрозливого характеру, що обумовлює необхідність наукового підходу у дослідженні даної проблематики з метою своєчасного виявлення осіб, які вчинюють зазначені злочини вірного спрямування їх розслідування.

Список використаних джерел:

1. Шеремет А. П. Криміналістика: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / А. П. Шеремет – [2-ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
2. Старушкевич А. В. Криміналістична характеристика злочинів [Текст]: Навчальний посібник / А. В. Старушкевич. – Київ: НВТ «Правник» – НАВСУ. 1997. – 41 с.
3. Князев В. А. Методика расследования и раскрытия хищений грузов на железнодорожном транспорте / В. А. Князев, П. П. Мозговой. – Горький, 1977. – 136 с.
4. Оперук В. І. Основні способи вчинення крадіжок вантажів з рухомого складу залізничного транспорту / В. І. Оперук. – Науково-інформаційний вісник «Право», №9. – 2014. – с. 193-198.

Ткаленко Владислав Ігорович,

курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

Бідняк Ганна Сергіївна,

ст. викладач кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМАТИКА ВИЯВЛЕННЯ ПІДРОБКИ ПАСПОРТА ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

Документ, який посвідчує особу та підтверджує її громадянство, є паспорт громадянина України, що законодавчо підтверджується